

Emberi Erőforrások Minisztériuma
Központi Ügyfélszolgálati Iroda

**A megváltozott munkaképességű
személyek ellátásai**

2017

Emberi Erőforrások Minisztériuma

Központi Ügyfélszolgálati Iroda
Összeállította: Ruminé Szijártó Ildikó
Schmidtné Holocsi Katalin
Felelős kiadó: Dr. Veres Gábor

A **Minisztérium** postacíme:
1373 Budapest, Postafiók 609.

Az Ügyfélszolgálati Iroda elérhetőségei:

Címe: Budapest, V. Szalay u. 10-14.
www.kormany.hu/hu/emberi erőforrások miniszteriuma
www.emmiugyfelszolgalat.gov.hu

Személyes ügyfélfogadás

Hétfő-szerda-péntek: 9-12 óráig
Kedd-csütörtök: 13-16 óráig

Idős- és családdügyben információkat talál a <http://nyugdij.kormany.hu> és a <http://csaladitudakozo.kormany.hu> honlapokon.

Ha további kérdése van, ezeket felteheti az ugyfelszolgalat@emmi.gov.hu, nyugdij@emmi.gov.hu e-mail címeken vagy a **795-3168-as** telefonszámon.
Készséggel állunk rendelkezésére!

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezetés, ajánlás	2
A MEGVÁLTOZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰ SZEMÉLYEK ELLÁTÁSAI	3
Rehabilitációs ellátás	8
Rokkantsági ellátás	14
A megváltozott munkaképességű személyek ellátásainak igénylésével, folyósításával, felülvizsgálatával kapcsolatos szabályok	18
A bányászok egészségkárosodási járadéka	23
Rehabilitációs kártya	26
A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációja valamint a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatások	27
FONTOSABB CÍMEK, ELÉRHETŐSÉGEK	30

Bevezetés, ajánlás

A megváltozott munkaképességű, egészségkárosodott személyek ellátórendszere átalakításának célja, a komplex rehabilitáció szerepének hangsúlyosabbá tételével, eszköztárának bővítésével a foglalkoztatás elősegítése. A célok elérése érdekében került átalakításra a megváltozott munkaképességű, egészségkárosodott személyek ellátórendszere, valamint a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásához nyújtott támogatási formák összessége.

Az új törvény azonos elveken nyugvó, egységes ellátórendszert épített ki, mely szakítva az eddigi szemlélettel az egyének egészségi állapota alapján határozta meg – többek között - az ellátások jogosultsági feltételeit.

Az új rendszer szakítva a korábbi évek gyakorlatával nem a pénzbeli ellátások tartós igénybevételére ösztönöz, hanem az állami gondoskodás lehetőségeitől való függőség megszüntetése mellett a rehabilitáció előtérbe helyezésével, valamint jövedelempótló pénzbeli ellátások bevezetésével biztosítja az egyének kieső jövedelmének pótlását.

Az ellátórendszerben elérni kívánt átláthatóság, továbbá a hatékonyság növelése szükségessé tette az ellátási kategóriák számának csökkentését, a foglalkoztathatósági szempontok markánsabb érvényesítését, melynek fontos eleme a komplex minősítés szempontrendszerének átdolgozása illetve az akkreditációs eljárás és a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatások rendszerének újraszabályozása.

Reméljük, hogy kiadványunkkal hasznos információkkal szolgálunk a módosítás kapcsán érintettek számára.

Budapest, 2017. január

Központi Ügyfélszolgálati Iroda

A MEGVÁLTOZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰ SZEMÉLYEK ELLÁTÁSAI

2012. január elsejével a rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, a rendszeres szociális járadék, az átmeneti járadék, mint ellátástípusok megszűntek. Helyettük új, egységes ellátások kerültek bevezetésre:

- **a rehabilitációs ellátás:** foglalkoztatásra, rehabilitációra javasolt személyek jövedelempótló ellátása,
- **a rokkantsági ellátás:** a foglalkoztatásra, rehabilitációra nem javasolt személyek jövedelempótló ellátása.

Melyek a megváltozott munkaképességű személyek ellátásai?

A komplex minősítés keretében megállapított rehabilitációs javaslattól függően:

- rehabilitációs ellátás, vagy
- rokkantsági ellátás.

Melyek a minősítési kategóriák?

A komplex minősítési rendszer szabályairól a 7/2012.(II. 14.) NEFMI rendelet rendelkezik. A minősítési rendszer keretében az egészségi állapotot vizsgálják. Egészségi állapoton az egyén fizikai, mentális, szociális jóllétének betegség, illetve sérülés után kialakult vagy veleszületett rendellenesség következtében fennálló tartós vagy végleges kedvezőtlen változásait értjük. Az egészségi állapot vizsgálata mellett sor kerül a rehabilitálhatóság foglalkoztatási és szociális szempontú vizsgálatára.

A rehabilitációs hatóság a komplex minősítés során megállapítja, hogy a megváltozott munkaképességű személy

Rehabilitálható, ezen belül

- foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható és az egészségi állapota 51–60% között van (B1 kategória),
- tartós foglalkozási rehabilitációt igényel és az egészségi állapota 31–50% között van (C1 kategória),

Rehabilitációja nem javasolt, ezen belül

- egészségi állapota alapján foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, azonban a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló

rendeletben meghatározott egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt és az egészségi állapota 51–60% között van,(B2)

- egészségi állapota alapján tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, azonban a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló rendeletben meghatározott egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt és az egészségi állapota 31–50% között van (C2 kategória),
- kizárólag folyamatos támogatással foglalkoztatható és - akinek egészségi állapota 1–30% között van és orvosszakmai szempontból önellátásra képes (D kategória),
- egészségkárosodása jelentős és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes és egészségi állapota 1–30% között van (E kategória).

Ki jogosult a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira?

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű és aki a kérelem benyújtását megelőző

- 5 éven belül legalább 1095 napon át,
- 10 éven belül legalább 2555 napon át vagy
- 15 éven belül legalább 3650 napon át biztosított volt;
- keresőtevékenységet nem végez és
- rendszeres pénzellátásban nem részesül.

A jogosultság megállapításához szükséges előzetes biztosítási időbe milyen időtartamot lehet beszámítani?

- a biztosítás megszűnését követő táppénz, baleseti táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, álláskeresési támogatás folyósításának az idejét,
- a rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, rehabilitációs járadék, egészségkárosodott személyek szociális járadékai és a megváltozott munkaképességű személyek ellátása folyósításának idejét,
- a nyugellátásra jogosító szolgálati idő és nyugdíjalapot képező jövedelem szerzése céljából kötött megállapodás alapján szerzett szolgálati időt, amennyiben a megállapodást 2011. december 31-éig megkötötték.

Ki minősül biztosítottnak?

Az, aki

- a) a munkaviszonyban (ideértve az országgyűlési képviselőt és a nemzetiségi szószólót is), közalkalmazotti, közszolgálati jogviszonyban, kormányzati

szolgálati jogviszonyban, állami szolgálati jogviszonyban, ügyészségi szolgálati jogviszonyban, bírói szolgálati jogviszonyban, igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban, nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban, ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszonyban, közfoglalkoztatási jogviszonyban álló személy, a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek, az Országgyűlési Őrség, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hivatásos állományú tagja, a Független Rendészeti Panasztestület tagja, a Magyar Honvédség szerződéses állományú tagja, a katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona (a továbbiakban: munkaviszony), tekintet nélkül arra, hogy foglalkoztatása teljes vagy részmunkaidőben történik,

- b) a szövetkezet tagja, aki a szövetkezet tevékenységében munkaviszony, vállalkozási vagy megbízási jogviszony keretében személyesen közreműködik, kivéve az iskolaszövetkezet nappali rendszerű oktatás keretében, tanulmányokat folytató tanuló, hallgató tagját - 25. életévének betöltéséig a tanuló, hallgatói jogviszonya szünetelésének időtartama alatt is -, és a szociális szövetkezetben tagi munkavégzés keretében munkát végző tagot,
- c) a tanulószerveződés alapján szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanuló,
- d) az álláskeresési támogatásban részesülő személy,
- e) a kiegészítő tevékenységet folytatónak nem minősülő egyéni vállalkozó,
- f) a kiegészítő tevékenységet folytatónak nem minősülő társas vállalkozó,
- g) a díjazás ellenében munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében (megbízási szerződés alapján, egyéni vállalkozónak nem minősülő vállalkozási jogviszonyban) személyesen munkát végző személy - a külön törvényben meghatározott közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy kivételével - amennyiben az e tevékenységéből származó, tárgyhavi járulékalapot képező jövedelme eléri a minimálbér harminc százalékát, illetőleg naptári napokra annak harmincad részét,
- h) az egyházi szolgálati viszonyban álló egyházi személy, kivéve a saját jogú nyugdíjast,
- i) a mezőgazdasági őstermelő, ha a reá irányadó nyugdíjkorhatárig hátralévő idő és a már megszerzett szolgálati idő együttesen legalább 20 év, kivéve
  1. az őstermelői tevékenységet közös igazolvány alapján folytató kiskorú személyt és a gazdálkodó család kiskorú tagját,
  2. az egyéb jogcímen - ide nem értve a g) pont és a (2) bekezdés szerint - biztosítottat,
  3. a saját jogú nyugdíjast és az özvegyi nyugdíjban részesülő személyt, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte,

- j) a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvényben meghatározottak szerint a főállású kisadózóként bejelentett személy,
- k) az állami projektértékelői jogviszonyban álló személy.

A előbbiek mellett munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében munkát végző személynek kell tekinteni azt is, aki: gazdasági társaság társas vállalkozójának nem minősülő vezető tisztségviselője, alapítvány, egyesület, egyesületek szövetsége, társasház közösség, köztestület, kamara, európai részvénytársaság, egyesülés, európai gazdasági egyesülés, európai területi társulás, vízgazdálkodási társulat, erdőbirtokossági társulat, egyéb állami gazdálkodó szerv, egyes jogi személyek vállalata, közös vállalat, egyéni cég, szövetkezet, lakásszövetkezet, európai szövetkezet, állami vállalat, egyes jogi személyek vállalata, vállalatcsoport, Munkavállalói Résztulajdonosi Program szervezeteinek, önkéntes kölcsönös biztosító pénztárak, magánnyugdíjpénztárak tisztségviselője, vezető tisztségviselője, vagy e szervezetek felügyelőbizottságának tagja; a helyi önkormányzati választásokon választott képviselő és tisztségviselők (ideértve: a polgármestert, a főpolgármestert, a megyei önkormányzat közgyűlésének elnökét, az alpolgármestert, a főpolgármester-helyettest, a megyei önkormányzat közgyűlésének alelnökét, a jegyzőt, az aljegyzőt), társadalmi megbízatású polgármester, feltéve, hogy járulékalapot képező jövedelemnek minősülő tiszteletdíja (díjazása) eléri az (1) bekezdés g) pontjában meghatározott összeget.

Továbbá, biztosított az a természetes személy is, aki a munkát külföldi foglalkoztató számára Magyarország területén kívül végzi, és a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló közösségi rendelet alapján e törvény hatálya alá tartozik.

Az előzetes biztosításra tekintet nélkül kinek lehet a megváltozott munkaképességű személyek ellátását megállapítani?

Biztosításának tartamára tekintet nélkül jár a megváltozott munkaképességű személyek ellátása annak,

- aki 35. életévének betöltése előtt megváltozott munkaképességűvé vált, és 35. életévének betöltését megelőzően megkezdett iskolai tanulmányai alatt vagy e tanulmányai megszűnését követő 180 napon belül biztosítottá vált, és 30 napnál hosszabb megszakítás nélkül biztosított volt, vagy
- aki 2011. december 31-én rokkantsági nyugdíjban, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rehabilitációs járadékban vagy az egészségkárosodott személyek

szociális járadékaiban részesült, vagy az ellátásra jogosultságát megállapították, de annak folyósítása 2011. december 31-én szünetelt.

Az egyéni vállalkozó kérheti a megváltozott munkaképességű személyek ellátásának megállapítását?

Igen, abban az esetben, ha egyéni vállalkozói tevékenységét szünetelteti.

Méltányosságból lehet-e ellátást megállapítani?

A jelenleg hatályos jogszabály alapján méltányosságból nem lehet a megváltozott munkaképességű személy részére ellátást megállapítani.

Milyen ellátást igényelhet az a személy, aki a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira nem jogosult?

A lakcíme szerint illetékes járási hivaltól kérheti az aktív korúak ellátására való jogosultságának megállapítását. Ha az egészségi állapota az 50%-ot nem haladja meg és családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem nem haladja meg a 25.650,- forintot, valamint vagyonnal sem rendelkeznek, a járási hivatal egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást állapíthat meg.

Ha azonban az egészségi állapota meghaladja az 50%-ot, a járási hivatal abban az esetben állapíthatja meg a foglalkoztatást helyettesítő támogatást, ha az igénylő a kérelem benyújtását megelőzően álláskereső járadékban részesült, vagy legalább egy év időtartamban elhelyezkedése érdekében együttműködött a munkaügyi szervvel, és a jövedelmi, vagyoni helyzete megfelel a fentebb ismertetett feltételeknek.

Jogosult-e természetbeni egészségügyi ellátásra a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülő személy?

Igen, a rehabilitációs és rokkantsági ellátásban részesülő személyek egészségbiztosítási járulékfizetés nélkül, térítésmentesen jogosultak orvosi, vagy kórházi ellátás igénybevételére.

Jogosult-e természetbeni egészségügyi ellátásra az a személy, akinek egészségi állapota az 50%-ot nem haladja meg, de a jogosultsági feltételek hiánya miatt az aktív korúak ellátását nem lehet megállapítani?

Igen, az a személy, akinek egészségi állapota 50 százalékos vagy ennél kisebb mértékű, és az orvosi bizottság erre vonatkozó igazolásával rendelkezik, jogosult a természetbeni egészségügyi ellátásra.

Rehabilitációs ellátás

Ki jogosult a rehabilitációs ellátásra?

Az a megváltozott munkaképességű személy, aki rehabilitálható, ezen belül

- akinek foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, és egészségi állapota 51-60% közötti (**B1 kategória**),
- aki tartós foglalkozási rehabilitációt igényel és egészségi állapota 31-50% közötti (**C1 kategória**).

A rehabilitációs ellátás keretében mire jogosult a megváltozott munkaképességű személy?

- a rehabilitáció sikeres megvalósulása érdekében szükséges rehabilitációs szolgáltatásra, valamint
- rehabilitációs pénzbeli ellátásra.

Mire terjed ki a rehabilitációs szolgáltatás?

A rehabilitációs szolgáltatás keretében biztosítják a megváltozott munkaképességű személy

- megfelelő munkahelyen történő munkavégzésre való felkészítéséhez szükséges szolgáltatásokat és
- megfelelő munkahelyen történő elhelyezkedése érdekében a rehabilitációs célú munkaközvetítést.

Mely szerv biztosítja a rehabilitációs szolgáltatásokat?

A rehabilitációs hatóság biztosítja a rehabilitációs szolgáltatásokhoz, a közfoglalkoztatási lehetőségekhez való hozzáférést, ennek érdekében szükség szerint megállapodást köt a szolgáltatókkal.

Mi alapján állapítják meg a rehabilitációs ellátás összegét?

A kérelem benyújtásának napját közvetlenül megelőző naptári évben (**referencia-időszak**) elért, pénzbeli egészségbiztosítási járulék alapját képező jövedelem napi átlagának 30-szorosa alapján.

Ha a jogosult a referencia-időszakban nem rendelkezik legalább 180 naptári napi jövedelemmel, a kérelem benyújtásának napját közvetlenül megelőző 180 naptári napi jövedelem napi átlagának 30-szorosa alapján állapítják meg az ellátást.

Ha a jogosult amiatt nem rendelkezik 180 naptári napi jövedelemmel, mert a vizsgált időszakban vagy ennek egy részében táppénzben, baleseti táppénzben részesült, ha az számára kedvezőbb, a táppénzt, baleseti táppénzt megelőző 180 naptári napi jövedelmet kell figyelembe venni.

Mi alapján állapítják meg a rehabilitációs ellátás összegét, ha az igénylő a vizsgált időszakban nem rendelkezik jövedelemmel?

Ebben az esetben az ellátást az **alapösszeg** (2017. január 1-jétől 96.010,- Ft) figyelembevételével állapítják meg. Az ellátásban részesülő ilyen esetben az egészségi állapota szerinti ellátási kategória minimumösszegére jogosult. Az alapösszeg a nyugdíjemeléssel megegyező arányban emelkedik.

Ha a rehabilitációs ellátásban személy a vizsgált időszakban jövedelemmel rendelkezik, a rehabilitációs ellátás összege annak,

- akinek foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható (B1), a havi átlagjövedelem 35 százaléka, de legalább a jogszabályban meghatározott mértékű alapösszeg 30 százaléka (28.805,- Ft) és legfeljebb az alapösszeg 40 százaléka (38.400,- Ft),
- aki tartós foglalkozási rehabilitációt igényel (C1), a havi átlagjövedelem 45 százaléka, de legalább az alapösszeg 40 százaléka (38.405 Ft) és legfeljebb az alapösszeg 50 százaléka (48.005,- Ft).

Ha a rehabilitációs ellátásban részesülő személy havi átlagjövedelemmel nem rendelkezik, a rehabilitációs pénzbeli ellátás havi összege annak,

- akinek foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható (B1), az alapösszeg 30 százaléka (28.805,- Ft),
- aki tartós foglalkozási rehabilitációt igényel (C1), az alapösszeg 40 százaléka (38.405,- Ft).

Emelkedik-e a rehabilitációs ellátás összege?

A rehabilitációs ellátás a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény nyugdíjemelésre vonatkozó szabályai szerint, 2017-ben 1,6%-kal emelkedett.

Méltányosságból emelhető-e a rehabilitációs ellátás összege?

Nem, az ellátás összegének méltányosságból történő emelésére nincs lehetőség.

Milyen kötelezettsége van a rehabilitációs ellátásban részesülő személynek?

A rehabilitációs ellátásban részesülő személy a járási hivatallal köteles együttműködni, amelynek keretében teljesítenie kell a rehabilitációs tervben foglalt kötelezettségeket.

A rehabilitációs ellátásban részesülő személy a határozat közlésétől számított 10 munkanapon belül megkeresi az első fokon eljáró rehabilitációs hatóságot

az együttműködési kötelezettség teljesítése és a rehabilitációs terv elkészítése érdekében. A határidő elmulasztása esetén igazolási kérelem előterjeszhető.

Mit jelent az együttműködési kötelezettség?

A rehabilitációs ellátásban részesülő személy köteles

- a rehabilitációs tervben meghatározott időpontban a rehabilitációs hatóságnál megjelenni,
- értesítési kötelezettségét teljesíteni,
- aktívan munkahelyet keresni,
- a felajánlott rehabilitációs szolgáltatást, valamint a támogatott képzési lehetőséget elfogadni, megfelelő munkahelyhez jutást elősegítő munkaerőpiaci programban részt venni, és megfelelő munkahelyre szóló állásajánlatot elfogadni, ide értve a közfoglalkoztatás keretében történő foglalkoztatást is.

Mely esetben függesztik fel a rehabilitációs ellátás folyósítását?

Ha rehabilitációs ellátásban részesülő személy az együttműködési vagy a rehabilitációs tervben foglalt kötelezettségét neki felróható okból nem teljesíti, a rehabilitációs pénzbeli ellátás folyósítását a kötelezettségszegésről való tudomásszerzés hónapját követő második hónap első napjától 3 hónap időtartamra - de legfeljebb a rehabilitációs ellátás megszűnéséig hátralevő időtartamra – felfüggesztik.

A folyósítás felfüggesztésének időtartama a rehabilitációs ellátásra való jogosultság időtartamába beleszámít.

A folyósítás felfüggesztése időtartamának lejártát követően a megváltozott munkaképességű személyek ellátásait folyósító szerv hivatalból intézkedik a rehabilitációs pénzbeli ellátás ismételt folyósításáról.

Mely időponttól és meddig állapítható meg a rehabilitációs ellátás?

A rehabilitációs ellátás a megállapítására irányuló elsőfokú közigazgatási hatósági eljárást lezáró érdemi döntés keltét követő naptól a rehabilitációhoz szükséges időtartamra állapítható meg. A rehabilitációhoz szükséges időtartamot legfeljebb 36 hónapban lehet meghatározni.

Azon személy esetében, aki a megváltozott munkaképességű személyek ellátása iránti kérelem benyújtásakor rendelkezik hatályos komplex minősítéssel, és az ellátás megállapítására irányuló eljárás során ismételt komplex minősítés elvégzésére nem kerül sor, a fentiekől eltérően a rehabilitációs ellátást a jogosultsági feltételek bekövetkezésének napjától, de legkorábban a kérelem benyújtásának napjától állapítják meg a komplex minősítés időbeli hatályának végéig.

Mely naptól állapítják meg a rehabilitációs ellátást, ha az igénylő más rendszeres pénzellátásban részesül?

Amennyiben a rehabilitációs ellátásra jogosult azon a napon, amelytől a rehabilitációs ellátás megállapításra kerülne, rendszeres pénzellátásban részesül, a rehabilitációs ellátás a rendszeres pénzellátás megszüntetésének napját követő naptól állapítható meg.

A rehabilitációs ellátás folyósításának lejárta követően a továbbiakban meg lehet-e a jogosultságot hosszabbítani?

A rehabilitációs ellátás időtartamát meghosszabbítani nem lehet.

A rehabilitációs ellátás a korábbi komplex minősítés során figyelembe nem vett, azt követően bekövetkezett egészségkárosodás és a jogosultsági feltételek fennállása esetén azonban ismételt megállapítható.

A rehabilitációs ellátás folyósítása mellett keresőtevékenységet folytató személy a keresőképtelensége esetén jogosult-e táppénzre?

A rehabilitációs ellátásban részesülő személy keresőtevékenység folytatása esetén a keresőtevékenység időtartama alatt bekövetkezett keresőképtelenségére tekintettel táppénzre vagy baleseti táppénzre jogosult.

Nyugdíjszerző szolgálati időnek minősül-e a rehabilitációs ellátás folyósításának időtartama?

A rehabilitációs ellátás összegéből 10% nyugdíjjárulékot vonnak, ezért a folyósítás időtartama nyugdíjszerző szolgálati időnek minősül.

Milyen ellátást igényelhet az a személy, aki a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira nem jogosult?

A lakcíme szerint illetékes járási hivaltól kérheti az aktív korúak ellátására való jogosultságának megállapítását. Ha az egészségi állapota az 50%-ot nem haladja meg és családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem nem haladja meg a 25.650,- forintot, valamint vagyonnal sem rendelkeznek, a járási hivatal egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást állapíthat meg.

Ha azonban az egészségi állapota meghaladja az 50%-ot, a járási hivatal abban az esetben állapíthatja meg a foglalkoztatást helyettesítő támogatást, ha az igénylő a kérelem benyújtását megelőzően álláskeresési támogatásban részesült, vagy legalább egy év időtartamban elhelyezkedése érdekében együttműködött a munkaügyi szervvel, és a jövedelmi, vagyoni helyzete megfelel a fentebb ismertetett feltételeknek.

Mely esetben szűnik meg a rehabilitációs ellátásra való jogosultság?

A rehabilitációs ellátás

- az ellátás időtartamának leteltével, valamint
- az ellátott halála esetén a halál bekövetkezését követő hónap első napjától megszűnik.

Mikor szüntetik meg a rehabilitációs ellátást?

A rehabilitációs ellátást meg kell szüntetni, ha a rehabilitációs ellátásban részesülő

- kérte,
- keresőtevékenységet folytat, és jövedelme 3 egymást követő hónapon keresztül meghaladja a minimálbér 150 százalékát,
- más rendszeres pénzellátásban részesül, ide nem értve a keresőképtelenségre tekintettel folyósított táppénzt, baleseti táppénzt, valamint a gyermekgondozási díjat,
- egészségi állapotában olyan tartós rosszabbodás következett be, amely a rehabilitációt lehetetlenné teszi,
- egészségi állapotában olyan tartós javulás következett be, amely alapján már nem minősül megváltozott munkaképességű személynek,
- az együttműködési, értesítési vagy a rehabilitációs tervben foglalt kötelezettségét neki felróható okból ismételten nem teljesíti,
- a felülvizsgálat során neki felróható okból nem működik együtt, vagy
- foglalkoztatására a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozat hiányában került sor.

Mely esetben kell visszafizetni a rehabilitációs ellátást?

Ha a rehabilitációs ellátás megszüntetésére azért került sor, mert a megváltozott munkaképességű személyt a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozat hiányában (bejelentés nélkül) alkalmazták. Ebben az esetben a megszüntetés időpontját megelőző 12 hónapra – az ennél rövidebb időtartamban fennálló jogosultság esetén a jogosultság valamennyi hónapjára – tekintettel folyósított pénzbeli ellátást vissza kell fizetni.

Vissza kell fizetni továbbá, ha a rehabilitációs ellátás bármely okból megszüntetésre kerül, és jogalap nélküli kifizetés keletkezett. Ha a jogalap nélküli kifizetés a jogosultnak nem volt felróható, azt akkor kell visszafizetni, ha a visszafizetésre 90 napon belül írásban kötelezték. 90 napon túl akkor lehet visszakövetelni a jogalap nélkül igénybe vett ellátást, ha az ellátás felvétele az igénybe vevőnek felróható.

Lehet-e a rehabilitációs ellátás folyósítása mellett keresőtevékenységet folytatni?

Igen, azonban az ellátás megszüntetésre kerül, ha az ellátásban részesülő személy keresőtevékenységből származó a jövedelme 3 egymást követő hónapon keresztül meghaladja a minimálbér 150 százalékát (2017-ben 191.250,- Ft).

Lehet-e a rehabilitációs ellátás folyósítása mellett vállalkozói tevékenységet folytatni?

Igen, abban az esetben, ha az ellátásban részesülő személy vállalkozásból származó a jövedelme 3 egymást követő hónapon keresztül nem haladja meg a minimálbér 150%-át .

Egyéni vagy társas vállalkozó esetén a minimálbér alatt a garantált bérminimumot kell érteni (2017-ben 161.000,- Ft, ennek 150%-a 241.500,- Ft), amennyiben az egyéni vállalkozó személyesen végzett főtevékenysége vagy a társas vállalkozó főtevékenysége legalább középfokú iskolai végzettséget vagy középfokú szakképzettséget igényel. A munkáltatótól kapott rendkívüli juttatás, vagy jubileumi jutalom az ellátásra való jogosultságot nem befolyásolja.

Van-e időbeli korlátja a rehabilitációs ellátásban részesülő személy munkavégzésének?

2016. május 1-jétől a rehabilitációs ellátásban részesülő személy is időbeli korlát nélkül folytathat kereső tevékenységet, a munkavégzésének kizárólag a fentiekben ismertetett jövedelmi korlátja van.

Van-e bejelentési kötelezettsége a rehabilitációs ellátásban részesülő személynek?

A rehabilitációs ellátásban részesülő személy tíz napon belül értesíti a rehabilitációs hatóságot, ha

- az egészségi állapotában tartós javulás vagy rosszabbodás következett be,
- keresőtevékenységet folytat vagy keresőtevékenysége megszűnt, vagy
- keresőtevékenység folytatása esetén a jövedelme 3 egymást követő hónapon keresztül meghaladja a minimálbér 150 százalékát, vállalkozó esetén a garantált bérminimum 150%-át. Ebben az esetben az értesítéssel egyidejűleg haladéktalanul igazolni kell a jövedelem összegét.

Jogosult-e utazási kedvezményre a rehabilitációs ellátásban részesülő személy?

Nem, a rehabilitációs ellátásban részesülő személy nem jogosult utazási kedvezményre.

Le lehet-e mondani a rehabilitációs ellátásról?

Igen, megszüntetik az ellátásra való jogosultságot, ha az ellátásban részesülő személy kéri.

Rokkantsági ellátás

Ki jogosult rokkantsági ellátásra?

Az a megváltozott munkaképességű személy,

- akinek foglalkozási rehabilitációja nem javasolt és akinek az egészségi állapota 51–60% között van és a rehabilitálhatóság szociális szempontú vizsgálata alapján a rehabilitációja nem javasolt (**B2 kategória**), valamint akinek a foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható és a kérelem benyújtásának, vagy a felülvizsgálat időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg,
- akinek foglalkozási rehabilitációja nem javasolt, és egészségi állapota 31-50 % közötti (**C2 kategória**), valamint aki tartós foglalkozási rehabilitációt igényel és a kérelem benyújtásának időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg,
- aki kizárólag folyamatos támogatással foglalkoztatható és egészségi állapota 1-30 % közötti (**D kategória**),
- akinek egészségkárosodása jelentős és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes, és egészségi állapota 1-30 % közötti (**E kategória**).

Mi alapján állapítják meg a rokkantsági ellátás összegét?

A kérelem benyújtásának napját közvetlenül megelőző naptári évben (referencia-időszak) elért, pénzbeli egészségbiztosítási járulék alapját képező jövedelem napi átlagának 30-szorosa alapján.

Ha a jogosult a referencia-időszakban nem rendelkezik legalább 180 naptári napi jövedelemmel, a kérelem benyújtásának napját közvetlenül megelőző 180 naptári napi jövedelem napi átlagának 30-szorosa alapján állapítják meg az ellátást.

Ha a jogosult amiatt nem rendelkezik 180 naptári napi jövedelemmel, mert a vizsgált időszakban vagy ennek egy részében táppénzben, baleseti táppénzben részesült, ha az számára kedvezőbb, a táppénzt, baleseti táppénzt megelőző 180 naptári napi jövedelmet kell figyelembe venni.

Mi alapján állapítják meg a rokkantsági ellátás összegét, ha az igénylő a vizsgált időszakban nem rendelkezik jövedelemmel?

Ebben az esetben az ellátást az alapösszeg (2017. január 1-től 96.010,- Ft) figyelembevételével állapítják meg. Az ellátásban részesülő ilyen esetben az egészségi állapota szerinti ellátási kategória minimumösszegére jogosult.

Amennyiben az igénylő a referencia időszakban átlagjövedelemmel nem rendelkezik, a rokkantsági ellátás összege:

- B2 minősítés esetén az alapösszeg 30%-a (28.805,- Ft)
- C2 minősítés esetén az alapösszeg 45%-a (43.205,- Ft)
- D minősítés esetén az alapösszeg 50%-a (48.005,- Ft)
- E minősítés esetén az alapösszeg 55%-a (52.810,- Ft)

Az alapösszeg a nyugdíjemeléssel megegyező arányban emelkedik, mely 2017-ben 1,6% volt.

Mennyi a rokkantsági ellátás összege a jövedelemmel rendelkező személy esetén?

Annak a megváltozott munkaképességű személynek, akinek:

- egészségi állapota alapján foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, azonban a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló rendeletben meghatározott egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt és akinek az egészségi állapota 51–60% között van (**B2** kategória), valamint annak a személynek, akinek a foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható és a kérelem benyújtásának időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg, a havi átlagjövedelem 40 százaléka, de legalább az alapösszege 30 százaléka (28.805,- Ft) és legfeljebb az alapösszeg 45 százaléka (43.205,- Ft)
- annak a megváltozott munkaképességű személynek az esetében, akinek egészségi állapota alapján tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, azonban a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló rendeletben meghatározott egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt, és egészségi állapota 31-50 % közötti (**C2** kategória), valamint annak a személynek az esetében, aki tartós foglalkozási rehabilitációt igényel és a kérelem benyújtásának időpontjában az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg, a havi átlagjövedelem 60 százaléka, de legalább az alapösszeg 45 százaléka (43.205,- Ft) és legfeljebb az alapösszeg 150 százaléka (144.015,- Ft)
- annak a megváltozott munkaképességű személynek az esetében, aki kizárólag folyamatos támogatással foglalkoztatható és egészségi állapota 1-

30 % közötti (**D** kategória) a havi átlagjövedelem 65 százaléka, de legalább az alapösszeg 50 százaléka (48.005,- Ft) és legfeljebb az alapösszeg 150 százaléka (144.015,- Ft)

- annak a megváltozott munkaképességű személynek az esetében, aki egészségkárosodása jelentős és önellátásra nem vagy csak segítséggel képes, és egészségi állapota 1-30 % közötti (**E** kategória) a havi átlagjövedelem 70 százaléka, de legalább az alapösszeg 55 százaléka (52.810,- Ft) és legfeljebb az alapösszeg 150 százaléka (144.015,- Ft).

Emelkedik-e a rokkantsági ellátás összege?

A rokkantsági ellátást a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény nyugdíjemelésre vonatkozó szabályai szerint, azzal megegyező arányban emelik, 2017-ben 1,6%-kal.

Méltányosságból emelhető-e a rokkantsági ellátás összege?

Nem, a rokkantsági ellátás összegének emelésére méltányosságból nincs lehetőség.

Jogosult-e utazási kedvezményre a rokkantsági ellátásban részesülő személy?

Utazási kedvezményre jogosult, aki

- rokkantsági ellátásban részesül, és 2011. december 31-én I., illetve II. csoportos rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 30%-os vagy kisebb mértékű,
- rokkantsági ellátásban részesül, amennyiben 2011. december 31-ig 57. életévét betöltötte és 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági nyugdíjra vagy rendszeres szociális járadékra volt jogosult.

Mikor szüntetik meg a rokkantsági ellátásra való jogosultságot?

Ha az ellátásban részesülő

- kérte,
- más rendszeres pénzellátásban részesül, ide nem értve a keresőképtelenségre tekintettel folyósított táppénzt, baleseti táppénzt, gyermekgondozási díjat,
- egészségi állapotában olyan tartós javulás következett be, amely alapján a jogosultsági feltételek már nem állnak fenn,
- keresőtevékenységet folytat és jövedelme 3 egymást követő hónapon keresztül meghaladja a minimálbér 150 százalékát, egyéni vagy társas vállalkozó esetén a garantált bérminimum 150%-át,

- foglalkoztatására a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozat hiányában került sor,
- az értesítési kötelezettségét neki felróható okból nem teljesíti, vagy
- a felülvizsgálat során neki felróható okból nem működik együtt.

Le lehet-e mondani a rokkantsági ellátásról?

Igen, megszüntetik az ellátásra való jogosultságot, ha a rokkantsági ellátásban részesülő személy kéri.

Mely esetben kell visszafizetni a rokkantsági ellátást?

Ha a rokkantsági ellátást azért kellett megszüntetni, mert a megváltozott munkaképességű személyt a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozat hiányában (bejelentés nélkül) alkalmazták. Ebben az esetben a megszüntetés időpontját megelőző 12 hónapra – az ennél rövidebb időtartamban fennálló jogosultság esetén a jogosultság valamennyi hónapjára – folyósított ellátás vissza kell fizetni.

Vissza kell fizetni továbbá, ha az ellátás felvétele jogalap nélkül történt, vagyis az ellátás bármely okból történő megszüntetése esetén, ha jogalap nélküli kifizetés keletkezett, és a visszafizetésre 90 napon belül kötelezték.

A rokkantsági ellátás mellett lehet-e kereső tevékenységet folytatni?

Igen, feltéve, hogy jövedelme 3 egymást követő hónapon keresztül nem haladja meg a minimálbér 150 százalékát (2017-ben 191.250,- Ft). Egyéni vagy társas vállalkozó esetén a minimálbér alatt a garantált bérminimumot kell érteni (2017-ben 161.000,- Ft, ennek 150%-a 241.500,- Ft), amennyiben az egyéni vállalkozó személyesen végzett főtevékenysége vagy a társas vállalkozó főtevékenysége legalább középfokú iskolai végzettséget vagy középfokú szakképzettséget igényel. A munkáltatótól kapott rendkívüli juttatás, vagy jubileumi jutalom az ellátásra való jogosultságot nem befolyásolja.

Nyugdíjszerző szolgálati időnek minősül-e a rokkantsági ellátás folyósításának időtartama?

A rokkantsági ellátás összegéből nyugdíjjárulékot nem vonnak, ezért a folyósítás időtartama nem minősül nyugdíjszerző szolgálati időnek.

Van-e bejelentési kötelezettsége a rokkantsági ellátásban részesülő személynek?

A rokkantsági ellátásban részesülő tíz napon belül értesíti a rehabilitációs hatóságot, ha

- a jogosultsági feltételeket megalapozó körülményeiben változás következett be,
- az egészségi állapotában tartós javulás vagy rosszabbodás következett be, vagy
- keresőtevékenységet folytat, és a jövedelme 3 egymást követő hónapon keresztül meghaladja a minimálbér 150 százalékát, egyéni vagy társas vállalkozó esetén a garantált bérminimum 150 %-át. A bejelentéssel egyidejűleg a jövedelem összegét is igazolni kell.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásainak igénylésével, folyósításával, felülvizsgálatával kapcsolatos szabályok

Hol kell igényelni a megváltozott munkaképességű személyek ellátását?

A kérelmet a járási hivatal honlapján közzétett adatlapon, vagy elektronikus úrlapon lehet benyújtani a lakó vagy tartózkodási hely szerint illetékes megyei kormányhivatal megyeszékhely szerint illetékes járási hivatalánál, (pl. Baranya megyében a Pécsi Járási Hivatalnál) még budapesti és pest megyei lakosok esetében a Budapest Főváros Kormányhivatala III. kerület Járási Hivatalánál (1035 Budapest, Váradi u. 15.).

Külföldön élő, tartózkodó kérelmező esetén, vagy ha a vizsgálandó személy nem rendelkezik Magyarországon lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel, a kérelmet a Budapest Főváros Kormányhivatala III. Kerületi Hivatalához kell benyújtani.

Az ellátásra való jogosultságot megállapító, vagy az egészségi állapotra tekintettel hozott elutasító döntés jogerőre emelkedését követő 12 hónapon belül előterjesztett újabb kérelmet csak akkor bírálják el, ha a rendelkezésre álló egészségügyi dokumentáció alapján megállapítható, hogy a kérelmező egészségi állapotában a korábbi döntésben még figyelembe nem vett tartós változás következett be.

Milyen iratokat kell az adatlaphoz mellékelni?

Az adatlaphoz csatolni kell

- a keresőtevékenység megszűnése esetén a megszűnés időpontját igazoló okiratot vagy annak másolatát,
- 35 évesnél fiatalabb kérelmező esetén az iskolai tanulmányok folytatását vagy megszűnésének időpontját igazoló okiratot vagy annak másolatát,
- a társadalombiztosítási nyilvántartásban nem szereplő jogviszonyok bizonyításához felhasználni kívánt iratot,
- a kérelmező egészségi állapotával kapcsolatos dokumentumokat, és

- a közlekedőképesség vizsgálatára vonatkozó kérelem esetén a súlyos mozgáskorlátozott személy közlekedőképességének minősítését elősegítő, rendelkezésre álló orvosi dokumentációt és egyéb iratokat.

A dokumentumok másolatban is csatolhatók.

A kérelmező egészségi állapotával kapcsolatban milyen dokumentumokat kell csatolni?

- a kérelmező egészségi állapotára, gyógykezelésére, rehabilitációjára vonatkozó összefoglaló adatokat tartalmazó, a munkaképesség-változás vagy a súlyos fogyatékoság véleményezése céljából a házi orvos által kiállított beutalót,
- a kérelmező folyamatos gondozását, gyógykezelését és az aktuális állapotát bemutató kezelőorvosi véleményt,
- a fenti iratokban feltüntetett körülményekkel összefüggő további egészségügyi dokumentációt, valamint
- ha a kérelmező foglalkoztatott, a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatás orvosának tájékoztatóját az érintett személy munkaköri feladatairól, a munkavégzés körülményeiről, kockázati viszonyairól, valamint arról, hogy egészségi állapota alapján jelenlegi munkakörében továbbfoglalkoztatható-e.

A kérelem benyújtását követően kerül sor az egészségi állapot megállapítására?

Igen. A rehabilitációs hatóság komplex minősítés keretében megvizsgálja a kérelmező egészségi állapotának százalékos mértékét, a rehabilitálhatóságot, és a megváltozott munkaképességű személy rehabilitálhatósága esetén rehabilitációs javaslatot készít.

Mikortól érvényes a komplex minősítés?

A komplex minősítés időbeli hatálya az eljárást lezáró érdemi döntést követő naptól kezdődik, amely során a komplex minősítést elvégezték.

Meddig érvényes a komplex minősítés?

A komplex minősítés időbeli hatálya

- végleges egészségi állapotú, valamint a rokkantsági ellátásban vagy rehabilitációs ellátásban részesülő személy esetén amennyiben a nyugdíjkorhatárt öt éven belül eléri, a megváltozott munkaképességű személy haláláig,
- amennyiben a rehabilitációhoz szükséges időtartamot a törvény értelmében meg kell határozni, a rehabilitációhoz szükséges időtartam végéig, vagy

- amennyiben a rehabilitációhoz szükséges időtartamot a törvény értelmében nem kell meghatározni, és az ügyfél részére rokkantsági ellátás került megállapításra, úgy a döntésben előírt felülvizsgálat alapján indult közigazgatási hatósági eljárást lezáró érdemi döntés keltéig. Amennyiben rokkantsági ellátás nem került megállapításra, vagy ellátás került megállapításra, de az a felülvizsgálat döntésben meghatározott időpontját megelőzően megszüntetésre került, úgy az előírt felülvizsgálat hónapjának utolsó napjáig tart.

Mely szerv folyósítja a megváltozott munkaképességű személyek ellátását?

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásait a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság folyósítja.

Ha az igénylő a hatóság döntésével nem ért egyet, vagy a kérelmét elutasították, van-e jogorvoslati lehetősége?

A megyeszékhely szerinti járási hivatal, illetőleg fővárosi kormányhivatal III. kerületi járási hivatalának határozata ellen – 15 napon belül - a hivatalhoz benyújtott, de a Budapest Főváros Kormányhivatalának címzett fellebbezéssel lehet élni.

A Budapest Főváros Kormányhivatala által hozott II. fokú határozat ellen bírósághoz lehet fordulni.

A már megállapított ellátások esetén mikor kerül sor az egészségi állapot felülvizsgálatára?

A rehabilitációs hatóság a komplex minősítés során megállapított körülményekre vonatkozóan felülvizsgálatot végez

- az ellátást megállapító döntésben meghatározott időpontban,
- az ellátott kérelmére,
- a rehabilitációs ellátásban részesülő egészségi állapotában történt, a rehabilitációt lehetetlenné tevő tartós rosszabbodás vagy legalább 60 napi egybefüggő keresőképtelen állapot esetén,
- olyan tényről vagy körülményről történő tudomásszerzés esetén, amely valószínűsíti, hogy a korábbi komplex minősítés során megállapított körülmény nem áll fent (rendkívüli felülvizsgálat), vagy
- célzott vizsgálatok elrendelése esetén.

Amennyiben a felülvizsgálat során a rehabilitációs hatóság megállapítja, hogy a korábban megállapított minősítési kategória eltér a felülvizsgálatot megelőzően megállapított minősítési kategóriától (állapotváltozás), akkor a megváltozott munkaképességű személyek ellátását az új minősítési kategória

figyelembevételével - ha a bíróság által elrendelt megismételt eljárás esetén az ítélet másként nem rendelkezik - az erről szóló döntést követő naptól állapítják meg. A megállapított ellátás összege az állapotjavulás kivételével nem lehet kevesebb a felülvizsgálatot megelőző hónapra járó ellátás összegénél. Ha a megállapított ellátás összege csökken, azt a döntést követő második hónap első napjától kell a csökkentett összegben folyósítani. Állapotváltozás esetén a megváltozott munkaképességű személyek ellátása összegének megállapítása során havi átlagjövedelemként a korábban alapul vett havi átlagjövedelemnek az évente bekövetkezett fogyasztói árnövekedés döntés időpontjában érvényes mértékével növelt összegét veszik figyelembe.

Amennyiben a felülvizsgálat során a rehabilitációs hatóság megállapítja, hogy állapotváltozás nem következett be, a korábbi ellátást folyósítják tovább.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülő személy halála esetén ki veheti fel a kiutalt, de át nem vett ellátást?

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülő halála esetén a fel nem vett pénzbeli ellátást a vele közös háztartásban együtt élt házastárs, gyermek, unoka, szülő, nagyszülő és testvér egymást követő sorrendben, ezek hiányában az örökös veheti fel a halál napjától vagy a hagyatéki végzés jogerőssé válása napjától számított egy éven belül.

Aki a megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülő személy halála esetén a kiutalt pénzbeli ellátást jogalap nélkül vette fel, köteles azt visszafizetni.

A megváltozott munkaképességű személyek esetén mit tekintünk

- keresőtevékenységnek?

Az 1-5. pontban foglaltak figyelembevételével - minden olyan munkavégzés, amelyért díjazás jár, továbbá kereső tevékenységet folytatónak kell tekinteni azt a személyt is, aki külön törvény szerint egyéni vállalkozónak minősül, valamint aki gazdasági társaság tevékenységében személyes közreműködés vagy mellékszolgáltatás keretében történő munkavégzés útján vesz részt, illetve aki a társaság vezető tisztségviselője vagy a társasági szerződésben közreműködési/munkavégzési kötelezettsége/joga fel van tüntetve.

1. Az olyan munkavégzés, amelyért jogszabály alapján tiszteletdíj jár, akkor minősül kereső tevékenységnek, ha a havi tiszteletdíj mértéke a kötelező legkisebb munkabér 30 százalékát meghaladja.
2. A mezőgazdasági őstermelői igazolvánnyal folytatott tevékenység akkor minősül kereső tevékenységnek, az 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) 58. § (5) bekezdés e) pont 2. alpontja, valamint az Szjtv. 23. §-a

szerint, ha az abból származó bevétel a tárgyévben a 600.000,- Ft-ot meghaladja.

Ha a Tbj. 30/A. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a minimálbér figyelembevételével tesz eleget a pénzbeli egészségbiztosítási járulékfizetési kötelezettségének, úgy a rokkantsági ellátás megszüntetésére nem kerülhet sor, mivel a 3 egymást követő hónapban az egyhavi átlag nem haladja meg a minimálbér összegét.

Ha a Tbj. 30/A. § (2) bekezdésében foglaltak alapján tesz eleget a járulékfizetési kötelezettségének, vagyis nincs pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapot képező jövedelme, a rokkantsági ellátás megszüntetésére keresőtevékenység alapján nem kerülhet sor.

Ha a Tbj. 30/A. § (3) bekezdésben foglaltak alapján tesz eleget járulékfizetési kötelezettségének, és tárgyévre vállalt járulékalapot képező jövedelmének havi átlaga a minimálbér százötven százaléka meghaladja, a rokkantsági ellátást meg kell szüntetni.

3. A külön törvény alapján végzett közérdekű önkéntes tevékenység nem minősül kereső tevékenységnek.
4. Nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban álló nevelőszülő nem tekinthető keresőtevékenységet folytató személynek, ha nevelőszülői jogviszonya mellett más keresőtevékenységet nem végez.
5. A szociális szövetkezet tagja által a szövetkezetben végzett személyes közreműködés, akkor minősül kereső tevékenységnek, ha a személyes közreműködés ellenértékéért megszerzett bevétel meghaladja havonta a minimálbér összegét.

Az egyéni vállalkozó és társas vállalkozó tevékenysége azon időszakban minősül keresőtevékenységnek, amelyben a biztosítása e jogviszony alapján a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény szerint fennáll, ide nem értve a biztosítás szünetelésének esetét.

Az uniós rendeletek hatálya alá tartozó személy esetén az EGT-államban, a szociális biztonsági tárgyú nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó személy esetén az egyezményben részes államban - a jogosult nyilatkozata vagy az ügyben hatáskörrel rendelkező külföldi szerv adatszolgáltatása alapján - fennálló keresőtevékenység is keresőtevékenységnek minősül.

- **rendszeres pénzellátásnak?**

A táppénzt, (a terhességi-gyermekágyi segélyt) a csecsemőgondozási díjat, a gyermekgondozási díjat, az öregségi nyugdíj, a korhatár előtti ellátást, a szolgálati járandóságot, a táncművészeti életjáradékot, az átmeneti bányászjáradékot, a rokkantsági nyugdíjat, a rehabilitációs járadékot, a

megváltozott munkaképességű személyek ellátásait, az öregségi járadékot, a munkaképtelenségi járadékot, a növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi járadékot, a baleseti táppénzt, a baleseti rokkantsági nyugdíjat, az Flt. alapján folyósított pénzbeli ellátást, az átmeneti járadékot, a rendszeres szociális járadékot, a bányászok egészségkárosodási járadékát, a rokkantsági járadékot, a gyermeknevelési támogatást, az időskorúak járadékát, a rendelkezésre állási támogatást, a bérpótló juttatást, foglalkoztatást helyettesítő támogatást, a rendszeres szociális segílyt, és az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást, a közszolgálati járadékot, valamint az uniós rendeletek alapján külföldi szerv által folyósított egyéb azonos típusú ellátást.

Bányászok egészségkárosodási járadéka

Ki jogosult a bányászok egészségkárosodási járadékára?

Az a személy, akinek egészségkárosodása legalább 29%-os mértékű,

- saját jogú nyugellátásra nem jogosult,
- nem részesül rendszeres pénzellátásban, kereset-kiegészítésben, átmeneti kereset-kiegészítésben, jövedelem-kiegészítésben, átmeneti jövedelem-kiegészítésben,
- a járadék megállapításakor keresőtevékenységet nem folytat, és
- a keresőtevékenység megszűnését megelőzően megváltozott munkaképességére, illetve egészségkárosodására tekintettel a bányászokat megillető kereset-kiegészítésben vagy átmeneti kereset-kiegészítésben részesült.

A bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka megállapítható-e egyéb feltételek teljesülése esetén?

A bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka megállapítható továbbá azon személy részére is, aki:

- bányászati tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetnél legalább 10 évet földalatti munkakörben töltött el, és
- a bányászati szolgálata során, vagy azt követően, de a bányászati tevékenysége következtében legalább 29%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, és
- 2011. december 31-én rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, majd 2012. január 1-jétől a megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesült, és

- saját jogú nyugellátásra nem jogosult, valamint nem részesül rendszeres pénzellátásban, kereset-kiegészítésben, átmeneti kereset-kiegészítésben, jövedelem-kiegészítésben, átmeneti jövedelem-kiegészítésben.

Mennyi a járadék összege?

A járadék havi összege a megállapításkor megegyezik a kereset-kiegészítésnek vagy átmeneti kereset-kiegészítésnek a járadék megállapítását megelőzően folyósított összegével, de 2013. január 1-jétől nem lehet magasabb az öregségi nyugdíj legkisebb összege háromszorosának a nyugellátások 2013. január havi emelésének mértékével megemelt összegénél.

E feltételek teljesülése esetén mennyi a járadék összege?

Ebben az esetben a járadék havi összege megegyezik a megváltozott munkaképességű személyek ellátásának:

- amennyiben a felülvizsgálatot elvégezték a felülvizsgálatot megelőző hónapra járó összegével,
- amennyiben felülvizsgálatra nem került sor az ellátás megszüntetését megelőző hónapra járó összegével.

Lehet-e a bányászok egészségkárosodási járadékának folyósítása mellett keresőtevékenységet folytatni?

Igen. A járadék folyósítása mellett a minimálbér 18-szorosát (2.295.000,- Ft) meghaladó keretösszegig lehet keresőtevékenységet folytatni. Ha a kereset e keretösszeget meghaladja, a járadék folyósítását szüneteltetni kell.

Van-e bejelentési kötelezettsége a járadékban részesülő személynek?

Igen. A járadékra jogosult tizenöt napon belül köteles értesíteni a járási hivatalt a jogosultsági feltételekben bekövetkezett változásról, valamint arról, ha keresőtevékenységet folytat.

A járadék folyósítása alatt felülvizsgálják-e a járadékos egészségkárosodásának fennállását?

A járadékra való jogosultság feltételeként meghatározott mértékű egészségkárosodás fennállását a határozatban meghatározott időpontban felülvizsgálják (rendszeres felülvizsgálat), kivéve, ha a határozat alapján a járadékra jogosult állapota véglegesnek tekinthető. A rehabilitációs hatóság a rendszeres felülvizsgálaton kívül a járadékra jogosultat – a jogkövetkezményekről való tájékoztatás mellett – felülvizsgálat céljából történő személyes megjelenésre kötelezheti akkor, ha olyan tény vagy körülmény jut a tudomására, amely valószínűsíti, hogy a korábban megállapított

egészségkárosodás a megállapítás időpontjában nem állt fenn vagy az a megállapítottnál kisebb mértékű volt, vagy az egészségkárosodás mértéke a járadék folyósítása alatt kisebb mértékűvé vált (rendkívüli felülvizsgálat).

Hol kell igényelni a bányászok egészségkárosodási járadékát?

A járadék iránti kérelmet a fővárosi és megyei kormányhivatal nyugdíjbiztosítási igazgatási szervként eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalához az erre rendszeresített nyomtatványon vagy elektronikus úrlapon kell benyújtani annak a keresőtevékenységnek a megszűnésétől számított 24 hónapon belül, amelynek időtartama alatt a keresetkiegészítést, átmeneti keresetkiegészítést számára folyósították. A határidő elmulasztása jogvesztő.

Mely szerv folyósítja a járadékot?

A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság.

Mely esetben szűnik meg, illetőleg szüntetik meg a járadékra való jogosultságot?

Ha a járadékra jogosult

- meghalt,
- a járadék folyósításának megszüntetését kéri,
- három naptári hónapot meghaladóan, egybefüggően külföldön tartózkodik,
- egészségkárosodásának mértéke nem éri el az e rendeletben meghatározott mértéket,
- saját jogú nyugellátásra való jogosultságát megállapították és a szociális biztonsági rendszerek koordinációjáról szóló közösségi rendeletek és a szociális biztonsági tárgyú nemzetközi egyezmények hatálya alá tartozó más államból származó saját jogú nyugellátás esetén annak összege eléri vagy meghaladja a járadék összegét,
- részére rendszeres pénzellátást állapítanak meg,
- foglalkoztatására a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozat hiányában került sor vagy
- neki felróható okból nem működik együtt a rendszeres és rendkívüli felülvizsgálatban.

Mely esetben kell visszafizetni a járadékot?

Az, aki az ellátást jogalap nélkül vette fel, köteles azt visszafizetni, ha ere a felvételtől számított kilencven napon belül írásban kötelezték. Kilencven nap elteltével a jogalap nélkül felvett ellátást attól lehet visszakövetelni, akinek az ellátás felvétele felróható.

Ha a járadékra való jogosultságot azért szüntették meg, mert a járadékost a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges jognyilatkozat hiányában alkalmazták. Ebben az esetben a megszüntetés időpontjától visszszámított 12 hónapra – az ennél rövidebb időtartamban fennálló jogosultság esetén a jogosultság valamennyi hónapjára – folyósított járadék jogalap nélkül felvett ellátást vissza kell fizetni.

Rehabilitációs Kártya

Ki jogosult rehabilitációs kártyára?

Rehabilitációs kártyára az a megváltozott munkaképességű személy jogosult, aki rehabilitálható, ezen belül

- foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható (B1), vagy
- tartós foglalkozási rehabilitációt igényel (C1);

aki rehabilitációja nem javasolt, ezen belül

- egészségi állapota alapján foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, azonban a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló rendeletben meghatározott egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt (B2),
- egészségi állapota alapján tartós foglalkozási rehabilitációt igényel, azonban a komplex minősítés szakmai szabályairól szóló rendeletben meghatározott egyéb körülményei miatt foglalkozási rehabilitációja nem javasolt (C2),

Rehabilitációs kártyára az a személy is jogosult, aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban vagy rendszeres szociális járadékban részesült.

Mely esetben szűnik meg a Rehabilitációs kártyára való jogosultság?

Ha a rehabilitációs hatóság megállapítja, hogy a kártya tulajdonosa az egészségi állapota alapján a fenti feltételeknek nem felel meg.

Hol kell igényelni a Rehabilitációs kártyát?

A kérelmet a járási hivatal honlapján közzétett adatlapon, vagy elektronikus űrlapon lehet benyújtani a lakó vagy tartózkodási hely szerint illetékes megyei kormányhivatal megyeszékhely szerint illetékes járási hivatalánál, (pl. Baranya megyében a Pécsi Járási Hivatalnál) még budapesti és pest megyei lakosok esetében a Budapest Főváros Kormányhivatala III. kerület Járási Hivatalánál (1035 Budapest, Váradi u. 15.).

A jogosult kérelmére a hivatal gondoskodik a Rehabilitációs kártya igénylésével kapcsolatos eljárás megindításáról, ennek keretében adatot szolgáltat az állami adóhatóság részére a rehabilitációs kártyára való jogosultság fennállásáról.

Mely szerv biztosítja a Rehabilitációs kártyát?

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal. Amennyiben a kártyát visszavonják, azt az adóhatóság részére kell visszaszolgáltatni.

Milyen támogatást vehet igénybe a munkáltató a Rehabilitációs kártyával rendelkező személy után?

A munkaadó az őt az érvényes Rehabilitációs kártyával rendelkező megváltozott munkaképességű személlyel fennálló adófizetési kötelezettséget eredményező munkaviszonyra tekintettel terhelő számított adóból adókedvezményt vehet igénybe. A kedvezmény az adó alapjának megállapításánál figyelembe vett, a munkavállalót terhelő közterhekkel és más levonásokkal nem csökkentett (bruttó) munkabér, de legfeljebb a minimálbér kétszeresének a 2011. évi CLVI. törvény 459. § (1) bekezdésében meghatározott adómérték (22%) szerinti része.

A kedvezményre egy megváltozott munkaképességű személy után egyszerre csak egy munkaadó jogosult, és csak arra az időszakra, amelyben a Rehabilitációs kártyát letétben tartotta.

A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációja valamint a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatások A munkáltató akkreditációja

Mely munkáltató minősül akkreditált munkáltatónak?

A 327/2012.(XI.16.) Kormányrendelet szabályai szerint lefolytatott akkreditációs eljárás alapján kiadott rehabilitációs akkreditációs tanúsítvánnyal rendelkező szervezet vagy személy.

Mely esetben adható a munkáltató részére rehabilitációs akkreditációs tanúsítvány?

Abban az esetben, ha

- cégjegyzékbe vagy – ha a működés feltétele más bírósági vagy hatósági nyilvántartásba vétel – az előírt nyilvántartásba történő bejegyzése megtörtént,
- a munkaviszonyban foglalkoztatott megváltozott munkaképességű munkavállalóinak a Központi Statisztikai Hivatal létszámszámításra vonatkozó előírásai szerint számított havi átlagos statisztikai állományi létszáma a 30 főt eléri vagy aránya az összes munkavállalóhoz képest a 25%-ot meghaladja,

- a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatását olyan rehabilitációs foglalkoztatás keretében biztosítja, amelyet a létesítő okiratában rögzítettek, és amely a hatósági vagy bírósági nyilvántartásba vett tevékenységének kifejtéséhez kapcsolódik,
- az állami adó- és vámhatóságnál nincs esedékessé vált és még meg nem fizetett köztartozása,
- foglalkozási rehabilitációs szakmai programmal rendelkezik,
- személyes rehabilitációs tervek elkészítését vállalja,
- a személyes rehabilitációs tervben meghatározott segítő szolgáltatások igénybevételének lehetőségét biztosítja,
- rehabilitációs tanácsadót, rehabilitációs mentort vagy segítő személyt foglalkoztat,
- a betanított és segédmunka végzésének lehetősége mellett képzéshez, illetve végzettséghez, képzettséghez kötött munkakörök betöltését is biztosítja,
- az eredményes rehabilitációhoz – valamint tranzitfoglalkoztatás esetén a nyílt munkaerőpiacra történő sikeres kihelyezéshez – szükséges képzési lehetőségeket saját maga vagy felnőttképzést megvalósító intézmény bevonásával biztosítja.

Mely esetekben nem adható a munkáltató részére akkreditációs tanúsítvány?

Abban az esetben, ha a munkáltatót a kérelem benyújtását megelőző hat hónapon belül munkavédelmi bírság megfizetésére kötelezték, és a vizsgált időszakban jogerőre emelkedett határozatok szerint kiszabott bírságok együttes összege elérte a kérelem benyújtását megelőző hónap létszáma szerint

- legfeljebb kétszáz munkavállalót foglalkoztató munkáltató esetén a kötelező legkisebb munkabér ötszörösét,
- kétszáz főt meghaladó munkavállalót foglalkoztató munkáltató esetén a kötelező legkisebb munkabér tízszeresét vagy
- a munkáltató a külön jogszabályban megjelölt mértékű akkreditációs díjat nem fizette meg vagy
- a munkáltató végelszámolás, csődeljárás, felszámolási eljárás, kényszer-végelszámolás vagy kényszertörlési eljárás alatt áll.

Költségvetési szerv részére rehabilitációs akkreditációs tanúsítvány nem adható.

A rehabilitációs foglalkoztatás helyüül szolgáló székhely, fióktelep, telephely részére rehabilitációs akkreditációs tanúsítvány mely esetekben adható ki?

Abban az esetben, ha

- a munkáltató létesítő okiratában telephelyként feltüntették, bíróságon, illetve cégjegyzékbe vagy az egyéni vállalkozói nyilvántartásba bejegyezték,
- a működéséhez szükséges valamennyi engedély, illetve igazolás rendelkezésre áll,
- területén az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételei biztosítottak,
- a munkavégzés helyének környezete, építészeti megoldásai lehetővé teszik a foglalkoztatott, illetve foglalkoztatni kívánt munkavállalók akadálymentes közlekedését és
- munkaeszközeit, berendezéseit, technológiáját, tárgyi környezetét a megváltozott munkaképességű munkavállalók egészségi állapotának és fogyatékoságának megfelelő foglalkoztatásához alakítja.

Mely hivatal folytatja le az akkreditációs eljárást?

A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztatók akkreditációjával, az akkreditált munkáltatók nyilvántartásával és az akkreditált munkáltatók ellenőrzésével összefüggő hatósági feladatokat rehabilitációs hatóságként Budapest Főváros Kormányhivatala látja el.

A rehabilitációs akkreditációs tanúsítvány iránti kérelmet és mellékleteit a Kormányhivatal által erre a célra biztosított elektronikus felületen keresztül kell a Kormányhivatalhoz benyújtani.

A kérelemben meg kell jelölni a munkáltatónál foglalkoztatott munkavállalók, illetve megváltozott munkaképességű munkavállalók kérelem benyújtását megelőző havi létszámát, meg kell jelölni az egyes helyszíneken végzett tevékenységeket, be kell mutatni a rehabilitációs célú munkavégzés körülményeit.

ÜGYFÉLFOGADÁS:

1071 Budapest, Damjanich utca 48. B épület

hétfőtől - csütörtökig: 08:30 – 15:00 óráig

Telefon: (1) 462-66-08

E-mail cím: akkreditacio@nrszh.hu

A Foglalkozási Rehabilitációs Főosztály címe:

1071 Budapest, Damjanich u. 48. C. ép. I. em. 101., II. em. 208.

Levelezési címe:

1071 Budapest, Damjanich u. 48. (1406 Budapest, Pf. 4.)

Telefon: (1) 462-66-01

E-mail cím:

**tamogatas@nrszh.hu
akkreditacio@nrszh.hu**

A KORMÁNYZATI ÜGYFÉLVONAL ELÉRHETŐSÉGEI

Magyarországról (tel.): 1818 (helyi tarifával hívható „kék” szám)

Külföldről (tel.): +36 1 452-3622

Faxszám: +36 1 452-3621

E-mail cím: 1818@ugyfelvonala.hu

Sms-szám: 1818

Honlap: www.ugyfelvonala.hu

Felhasznált joganyag

2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról

327/2011.(XII.29.) Kormányrendelet a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról

23/1991. (II.9.) Kormányrendelet egyes bányászati dolgozók társadalombiztosítási kedvezményeiről

A foglalkozási rehabilitáció új rendszeréhez kapcsolódó jogszabályok

2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról

2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról határozat a rehabilitációs hatóság létrehozásáról

327/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról

1502/2011. (XII. 29.) Korm. 7/2012. (II. 14.) NEFMI rendelet a komplex minősítésre vonatkozó részletes szabályokról

7/2012. (II. 14.) NEFMI rendelet a komplex minősítésre vonatkozó részletes szabályokról

8/2012. (II. 21.) NEFMI rendelet a foglalkozási rehabilitációs szakértőkről

327/2012. (XI. 16.) Korm. rendelet A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjáról, valamint a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásokról